

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

gianniskalo@gmail.com • no14me.blogspot.gr/

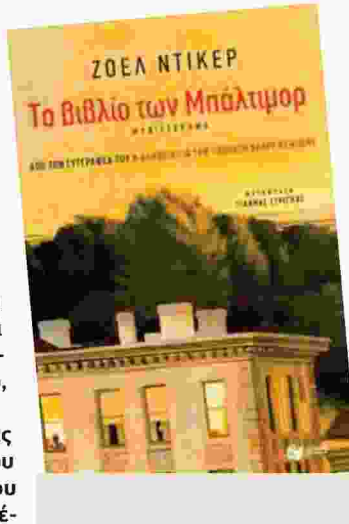
Το Βιβλίο των Μπάλτιμορ

» Joël Dicker (μτφρ. Γιάννης Στρίγκος, εκδόσεις Πατάκης)

Αύριο, ο ξάδελφός μου ο Γούντου μπαίνει φυλακή.

Εκεί θα περάσει τα επόμενα πέντε χρόνια της ζωής του. Στον δρόμο που με οδηγεί από το αεροδρόμιο της Βαλτιμόρνης στο Όουκ Παρκ, τη γειτονιά των παιδικών του χρόνων όπου πηγαίνω να τον βρω την τελευταία μέρα ελευθερίας του, τον φαντάζομαι ήδη να παρουσιάζεται μπροστά στην πύλη των επιβλητικών φυλακών του Τσέσαϊρ, στο Κορνέκτικατ.

Περνάμε τη μέρα μας μαζί, στο σπίτι του θείου μου του Σαούλ, εκεί όπου υπήρξαμε τόσο ευτυχισμένοι. Είναι εκεί ο Χίλλελ και η Αλεξάντρα, και όλοι μαζί, για μερικές ώρες, γινόμαστε και πάλι το υπέροχο κουαρτέτο που ήμασταν κάποτε. Εκείνη τη στιγμή, ούτε που φαντάζομαι τις συνέπειες που η μέρα αυτή θα έχει στις ζωές μας.

Ο αφηγητής Μάρκος Γκόλντμαν, συγγραφέας του μυθιστορήματος Η αλήθεια για την υπόθεση Χάρρυ Κέμπερτ, εγκαταλείπει τη Νέα Υόρκη και βρίσκει καταφύγιο στη Φλόριντα, στο Μπόκα Ρέιτον, δίπλα στη λίμνη, με σκοπό να γράψει Το βιβλίο των Μπάλτιμορ, μια διαδικασία επίπονη και δύσκολη, λόγω της συναισθηματικής του εμπλοκής στην ιστορία αυτή, συγγραφή η οποία εκτός από τη δεδομένη ανάγκη του συγγραφέα αποτελεί και ένα φόρο τιμής στους Μπάλτιμορ που είχαν καθοριστική επίδραση στον Μάρκος ακόμα και μετά την τραγωδία.

Οι οικογένειες δύο αδελφών Γκόλντμαν, οι Γκόλντμαν της Βαλτιμόρνης, λαμπεροί και πλούσιοι, και οι Γκόλντμαν του Μονκλαϊρ, γήινοι και μεσαίου οικονομικού μεγέθους. Ο Μάρκος ζήλευε, όπως ζηλεύουν τα παιδιά, εκείνους της Βαλτιμόρνης. Όταν βρισκόταν με τα ξαδέλφια του, κατά τη διάρκεια των σχολικών διακοπών, περνούσε υπέροχα, οι τρεις τους -αργότερα θα εμφανιζόταν και η Αλεξάντρα- αποτελούσαν μια αχώριστη ομάδα. Όλα αυτά, βέβαια, μέχρι την ημέρα της τραγωδίας.

Ο Ντικέρ διαχειρίζεται με ευχέρεια ένα πλήθος χαρακτήρων, οι οποίοι έχουν σάρκα και οστά, ικανοί να σταθούν αυτόνομα και εκτός σώματος αφήγησης. Η ικανότητα, του γεννημένου το 1985 συγγραφέα, στην αφήγηση και στη διάρθρωση της πλοκής είναι επίσης εμφανής, μετατρέποντας μια ιστορία με δεδομένα κλισέ και ευκολίες σε ένα καταϊγιστικό μυθιστόρημα, ικανότητα η οποία του προσφέρει τον χώρο για να παρατηρήσει και να ενσωματώσει χαρακτηριστικά, τόσο ατομικά, όσο και κοινωνικά, να θέσει και να απαντήσει σε προβληματισμούς. Η ανατροπή, απαραίτητη στον τρόπο με τον οποίο αφηγείται ο Ντικέρ, δεν λειτουργεί μόνο ως προς το αναγνωστικό σασπένς αλλά επιτρέπει τη διάκριση, πίσω από τη βιτρίνα της συμπεριφοράς και του φαίνεσθαι, τα σκοτεινά στοιχεία της ανθρώπινης ψυχής, τον φθόνο και τον ανταγωνισμό για παράδειγμα, τον έρωτα πίσω από τη φιλία, τις σκέψεις και τα συναισθήματα εκείνα που συχνά κρατάμε αναμολόγητα ακόμα και από τον ίδιο μας τον εαυτό.

Διαβάζοντας και το δεύτερο βιβλίο αυτού του Ελβετού συγγραφέα που κυκλοφορεί στα ελληνικά, διακρίνεις το προσωπικό στυλ, επηρεασμένο από την αμερικανική λογοτεχνία, τις αρετές και τα μοτίβα του, και τον ορίζοντα των αναγνωστικών προσδοκιών.

Είχα απολαύσει τόσο πολύ το προηγούμενο βιβλίο του Ντικέρ (Η αλήθεια για την υπόθεση Χάρρυ Κέμπερτ), που ήταν θέμα χρόνου να επιστρέψω σε αυτόν τον συγγραφέα με την επιμονή στα μπρος πίσω του αφηγηματικού χρόνου, με το διαρκώς παρόν σασπένς, την υπόνοια αστυνομικής ιστορίας, τους στέρεους και αληθινούς χαρακτήρες. Και πράγματι επέστρεψα μόλις λίγους μήνες μετά, σε μία χρονική συγκυρία, που αναζητούσα ένα ευκολοδιάβαστο, πολυσέλιδο και καλό βιβλίο· η επιστροφή αυτή δικαίωσε τις προσδοκίες μου και με καθήλωσε για ώρες, με την επιθυμία να φτάσω στο τέλος όσο το δυνατόν γρηγορότερα, χωρίς να μου στερεί, η επιθυμία αυτή, την αναγνωστική απόλαυση.

Χωρισμένο σε κεφάλαια με βάση τον χρόνο στον οποίο διαδραματίζεται η πλοκή, αφήγηση μη γραμμική χρονικά, με κέντρο της την ημέρα της τραγωδίας, μιας τραγωδίας η οποία δεν αποκαλύπτεται παρά στο τέλος της αφήγησης, τα απόνερα της οποίας όμως είναι ήδη φανερά από πριν, εύρημα το οποίο δημιουργεί αγωνία στον αναγνώστη, με επιτυχία και λειτουργώντας ικανοποιητικά ως προς την τελική δυναμική της ιστορίας, ιστορία η οποία αφηγημένη γραμμικά δεν θα κατάφερνε ούτε να καθηλώσει, ούτε να δημιουργήσει προσδοκίες, καθώς η διαδοχή των γεγονότων θα ήταν μια σειρά αιτίων και αιτιατών, λογικών και αναμενόμενων χωρίς το απαραίτητο πασπάλισμα μυθολογικής μαγείας.

ΧΑΝΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ, Διεύθυνση:Καραϊσκάκη 49 Χανιά

τηλ:2821051003, email:han-nea@otenet.gr, σελ:35, επιφάνεια:50112